

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nr. Augenthaler & Emerich Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsébet-körtl.).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pub-
 licarilor mai dese după tariful
 și învoială. — RECLAMĂ pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în d. car. q.
 Abonamente pentru Anul Ungaric:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr. de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr. de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cile poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etagiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un asem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 56.

Brașov, Joi 11 (24) Martie.

1904.

Căile noastre de comunicație, cele vechi și noue.

II.

Românii în loc de a desvolta și a pune în valoare bogățiile solului lor și de a îmbrățișa cu miile meseriile și comerțul, după cari ei oftau de sute de ani, cât timp nu le era permis a-se înscrie în starostiile (țehurile) săsești, — produc din greu advocați și țărași advocați, căci poipi și dascăli produceau Români și sub Racotesci și Apafesci. Țăranii români iau cu diumul drumurile Americii. Munții de aur de pe la noi sunt astăzi o nimica, pe lângă Pittsburg, Hannibal, Cleveland Ohio și alte stațiuni și descălecări românești, spre a slugi divului Mamon!...

Ore Ardelenii se nu fi contribuit cu nimic la aceste? Ori-ce om nepreocupat, care s'a indeletnicit vredodată cât de superficial cu destiunile și problemele economice și sociale, trebuia să vadă și să simtă, că *debușeul* — plumânii de răsufare, ai Transilvaniei, trebuiesc îndreptați spre Marea-negră și spre porturile cele mai apropiate de la Dunărea de jos, și în legătură nemijlocită cu marea: Brăila și Galații, adî Constanța. Apoi era indicat de natură, de a da o cât mai grabnică regulare riuurilor cu traficul ieftin pe apă, merit să transporte cu spese minime materiile prime voluminoase și în sine de puțină valoare pentru a le găsi debușeu și desfacere în traficul internațional.

Magnații unguri și secui, în schimb, găsiră că drumul cel mai scurt și mai economic pentru desfacerea produselor solului Transilvaniei, plumânii de răsufare ai ei sunt la Fiume și Odessa, cu încunjurul Munteniei și Moldovei prin Bucovina la Odessa, cu izolarea totală a Sibiului și ruina traficului Brașovului. Grație trecerei obținute de dînșii la noul guvern constituțional maghiar, au reușit să li-se acorde lor linia ferată pe la Cluși prin Câmpia cea săracă de toate, și apoi pe valea *mocirlósă* a Târnavei-mari, ér de la Brașov, — degradat la statul de cl. II-a, — ca continuare liniile secuiesti, cari se iesă la Cernăuți în Bucovina, și apoi de acolo la Odessa. Sașii sibiieni și brașoveni nu zoreau cu canalizarea și navigabilitatea Oltului din apropierea lor nemijlocită, una din condițiunile principale pentru care au fost chemați protopărinții lor în țară, ci cereau cu insistență linie ferată proprie pe valea Oltului prin Turnu-Roșu, care să taie Muntenia de-a curmezișul, atin-gând numai 3 orașele de provincie, fără de nici o importanță industrială ori comercială, ca Rîmnicu-Vâlcei, Slatina și Turnu-Măgurele; să împună apoi construirea unui pod magnific și solid peste Dunăre, apoi traversarea Bulgariei de-a curmezișul și străpungerea Balcanilor, fie prin *Hodja Balkani*, ori prin *Veliki Balkani*, spre a ajunge din Sibiul direct la

Filopopole ori la Adrianopole. Tote se făceau de dragul Sibiienilor, bună-ora ca cum ar merge dînșii cu un tren de plăcere de la Sibiul la Cismădie, ori la Ocna. Pentru dînșii milioanele de franci, ce aveau să coste aceste, și dificultățile apröpe de neinvins ale naturii, — nu aveau nici o importanță.

Tot așa s'au făcut greșeli și în România cu construirea a o multime de linii laterale, cari apröpe nici una nu renteză cheltuielile și din cari pöte jumătate erau de prisos, eăci afară de cereale nu au ce duce și transporta, și cerealele, odată încar-cate în vagon, merg d'adrepul la Brăila și Constanța, — ér foarte puține și pe Dunăre.

Faptele însă au deșteptat și pe unii și pe alții. Grofii și baronii un-guri și secui s'au convins, în fine, că România pe care dînșii voiau să o eludeze, nu se pöte încunjura cu una cu două, și că debușeul produ-selor lor voluminoase trebuiesc găsit pe altă cale mai apropiată. De aci apoi zorul cu construirea liniei fe-rate Ghimeș-Palanca la Târgu-Ocna și Galați, ca cea mai scurtă, ér nu pe pasul Oituzului, ori pe apa Bu-zenului. În fine totuși legătura directă la Galați.

Sașii sibiieni și Cismădienii au obținut, după stăruințe de peste 40 de ani, linia directă prin Turnu Roșu, ca să pöta merge mai ușor la scäl-dătorile de la Călimănești și Govora, decât cumva scaldele de la Ocna din apropiere, nu le mai fac bine și nici pot ajuta la restabilirea sănătății sdruncinate. De esport și trafic di-rect și indirect la Filopopole, Adria-nopole, Constantinopole etc. nu pöte fi vorba.

Contele Armand Mikes a găsit, că pădurile secuesti se pot cu suc-ces exploata numai în legătură cu pădurile românești din România, și a luat în antreprisă mari complexe de păduri de ale moșnenilor din Vrancea în jud. Putna. Apoi espe-riența a dovedit, că pădurile seculare ale regretatului fost ministru de fi-nance M. Ghermani, situate în jud. Buzeu și Rîmnicu-Sărat, se pot es-ploata și scöte mult mai ușor spre Transilvania către Covasna, decât spre România; și că codrii vaști din munții Sibiului — *munții revendicați* — adî proprietatea celor 7 județe, se pot mai ușor exploata și scöte spre *Lotrul românesc*, decât spre Sibiul. Și în fine, apröpe peste tot locul s'ar puté pune în valoare bogății imense ale munților Carpați, de pe o laturé și alta, urmând căile indicate de in-sași mama natură, și servindu-ne de mijlocele ce ne oferă ea, ca să ajungă pe calea cea mai scurtă în traficul internațional dela Dunărea de jos: Brăila, Galați, Constanța, fără trans-bordări și spese considerabile — numai urmând cursul apelor și re-gulându-l.

Brașov, 10 (23) Martie.

Dieta ungară a început în ședința de Marți, desbaterea generală a *proiectu-lui de budget* pe 1903. Au vorbit contra proiectului Barta Ödön, I. Csernoch, I. Saghy și contele Batthyani. Ministrul de finanțe, obiectând oratorilor a declarat, că din cauza acumulării afacerilor, trebuie să întârzie sistemizarea salarelor împiegaților de la căile ferate.

Comisiunea de finanțe a camerei a desbătut proiectul referitor la convenția comercială cu Italia, — ér în comisiunea pentru matricule s'a acceptat proiectul privitor la matriculele de stat.

Inchiderea „Reichsrath“-ului. Din Viena se telegrafază, că „Reichsrath“ ul a fost închis. Causa este obstrucțiunea Cehilor, care făcea imposibilă lucrarea normală a parlamentului.

Guvernul frances și Vaticanul. Alocuțiunea adresată colegiului cardinalilor de către papa Piu X în ziua de 19 Martie se crede, că va înăspri și mai mult relațiunile deja încordate între Va-tican și guvernul frances. Se vorbește, că ambasadorul frances de pe lângă Vatican va fi revocat, ceea-ce ar însemna isbucni-rea unei ediții francese a Kulturkampfului. Spre a puté judeca gravitatea situațiunei, lăsăm să urmeze câte-va pasage din alo-cuțiunea papei:

„...Pe cât de mult ne bucurăm de necontenitele manifestațiuni de pietate și alipire, ce ni-se arată de către acest po-por catolic (frances), pe atât de profund suntem întristați de măsurile, ce s'au luat, și altele, cari sunt pe cale a se lua în at-mosferele legislative împotriva congrega-țiunilor religioase, cari formau în această țară, prin admirabilele lor opere de cari-tate și educațiune creștină, atât gloria bisericeii, cât și a patriei...“

„Deplorăm și reprobăm energie rigörea cu desăvîrșire contrară ideii libertății bine înțelese și cu desăvîrșire contrară legilor fundamentale ale țării, drepturilor inherente bisericeii catolice și regulilor civilizațiunei însăși, care nu permite să fie isbiți nisce pacinici cetățeni...“

„...Nu putem să nu ne exprimăm du-rerea pentru măsura ce s'a luat, de a de-fera consiliului de stat, ca abusive, scriso-rile respectuoase adresate primului magistrat al republicei de către mai mulți arhieri bine meritați, între cari trei membri ai acestui sacru colegiu, senatul august al scaunului apostolic, ca și cum ar fi un delict a se adresa capului statului, spre a-i reaminti destiuni strîns legate cu da-toriile cele mai imperioase ale conștiinței și cu binele public...“

Convorbire cu reprezentantul din Londra al Japoniei. D-l I. Coudu-rier, corispondentul din Londra al diaru-lui „Figaro“, a avut în ziua de 19 Martie o convorbire cu vicomtele Hayashi, re-prezentatul Japoniei în Londra. Hayashi, făcând alusiune la svonorile de conven-țiuni și acorduri noué între Franța și An-glia, a dis, că Japonia ar vedé cu cea mai viuă satisfacțiune devenind raporturile în-tre aceste două puteri din și în și mai amicale, căci o înțelegere amicală între aceste state ar fi garanța cea mai sigură a păcii în Europa, precum și începutul unei păci universale, care se speră, că nu va întârzia mult.

Instituțiunile noastre

și scăderile lor.

Caransebeș, în 21 Martie a. c.

Au trecut deja două săptămâni de când au apărut în colönele acestui diar cele scrise de mine relativ la conducerea comunității de avere, și până acuma nu știu, ca d-l Curescu, séu alt-cineva dintre ömenii săi să-și fi luat ostendă de a des-minți măcar și numai o iotă din cele scrise.

În articolul meu apărut în Nr. 41 al „Gaz. Trans.“ se aduc grave acușări la adresa d-lui *Ilie Curescu* și a ömenilor săi, acușări, față cu cari un om, care nu-mai cât de cât ține la vađa, cinstea și autoritatea sa, ar trebui ca séu să-și jus-tifice faptele, ce constituiesc obiectul acu-sării, séu decât acușările aduse sunt lip-site de ori-ce temei, să le respingă cu indignarea ce-o simte un om împăcat cu conștiința sa, ér pe acusator să-l espue disprețului public.

Nu s'a făcut însă nici una, nici alta, ér publicul român stă înaintea faptului îngrozitor de dureros, că bărbații ajunși, nu din încrederea celor competenți, ci în urma unor împrejurări fatale, în fruntea Comunității de avere, lucrăză cu *plan bine precugetat* în contra intereselor poporului român din graniță, pe care nu numai că l'au părăsit, dér în mod trădător i-au pre-dat drepturile acelor, cari cu nerăbdare așteptă și pândesc ocașiunea, ca să des-pöie pe bietul Român de toate instituți-unile sale, pentru-ca apoi lipsit de acestea să dispară de pe fața pământului.

Trebue, că simțul d-lui Curescu și al ömenilor săi de a ține la reputațiunea lor înaintea opiniiei publice românești, s'a timpit întru atât, încât nici nu mai e accesibil de a reaga.

Eu din parte-mi am luat'o ca sigur, că d-l Curescu va ține cu mult mai mult la opiniunea publică și că va grăbi a li-niști pe bărbații cu drept cuvânt îngrijați de sörtea unei instituțiuni de-o impor-tanță atât de mare, cum e Comunitatea de avere. Am așteptat, ca d-l Curescu să ne deé lă-nuriri despre aceea, cărei împre-jurări e a se atribui faptul, că proprietatea exclusivă a foștilor grăniceri în valöre dé trei-deci și șese milioane coröne, a că-đut din mânilor proprietarilor și a ajuns pe mâni străine? Am așteptat, ca d-nul Curescu să ne spună, ce împrejurări au contribuit la aceea, că din incidentul ale-gerii efeptuite nu de mult a representa-ților Comunității de avere, dînșul s'a aliat cu protopretorii (fisolgăbireii), notarii și juđii comunali, cari cu toții au fost aleși, deși nu au drept? Am așteptat în fine ca d-l Curescu să ne deé lamuri, de ce și-a trimis codrenii săi în toate satele cu sco-pul ca să agiteze cu ocașiunea alegerii în contra candidaților cu simțiri adevérat românești și să deé mână de ajutor celor de la stăpânire, ca să învingă cu candida-tul lor?

Nu e acesta o privelisce îngrozitoare pentru noi grănicerii! Pentru-că séu sunt adevérate aceste constatări, séu nu sunt adevérate. Dacă sunt adevérate, atunci d-l Curescu nu mai are titlu de a sta pe scaunul presidential al Comunității de avere, pentru-că a conspirat în contra in-tereselor acelor, din a căror încredere se crede a sta în fruntea acestei Comuni-

tăți. D-sa în cazul acesta e numai un usurpator al scaunului presidential, pe care l'a usurpat cu ajutorul cetelor străine aduse de d-sa în reprezentanța Comunității de avere, după-ce a alungat prin intrigă pe cei îndreptățiți.

Er decă nu sunt adevărate aceste constatări și decă intrarea străinilor în reprezentanța comunității de avere s'a întâmplat fără conlucurarea și fără consimțământul d-lui Curescu, în cazul acesta ar ave d-sa datorința, ca în înțelegere cu bărbații chiești să protesteze la forurile competente în contra acestei invasiuni străine. Și eu așa cred, că o pășire energetică și bărbătească ar ave succesul dorit. Cu durere trebuie să constat, că cunoscând pe d-l Curescu și pe omenii din statul său major, pentru o astfel de pășire bărbătească nu sunt dênșii destul de — *bărbați*. D-l Curescu e cu mult mai mult îndrăgît în persoana sa ca *president*, decât ca pe această persoană să o spună la o eventuală cădere, său mai bine dis alungare din scaunul presidential.

Dér se vedem ce activitate a dezvoltat d-l Curescu ca president al comunității de avere? Pe terenul social d-l Curescu s'a declarat un sincer aderent și admirator al străinilor, pe cari, întru cât a fost necesar, cu adevărată și sinceră dragoste i-a luat sub scutul său și i-a împărțit de favorurile Comunității de avere. D-l Curescu, ca president al Comunității de avere, n'a pregetat de a sprijini cu sinceră însuflețire ori-ce dorință venită din partea acestora, cari nu se pot plânge că d-l Curescu cu mâna plină a sărit a-i sprijini în ori-ce manifestațiune a lor.

Ce se atinge însă de activitatea dezvoltată pe teren social românesc, d-l Curescu ni-se prezintă ca un *distrugător*, fără păreche. De la mörtea neuitatului general Traian Doda, Românii grăniceri nu pot să arate nici o faptă românească demnă de înregistrat. De-odată cu Doda par'că a dispărut din inima grănicerilor însuflețirea și interesul pentru cauza românească. Scânteia iubirei de neam aprinsă de generalul Doda, în conlucrare cu nemuritorul episcop Ioan Popasu în sufletul Românilor grăniceri, a fost stinsă de indiferentismul rece și condamnatibil al d-lui Curescu și al acelora, cari numai din interese personale și de clică s'au aliat cu dênșul. D-l Curescu a format o adevărată scôlă de corupție a caracterelor naționale. A căutat să nimicescă așa dicând în fașie ori-ce manifestațiune a vieții românești. A subminat și persecutat pe bărbații, cari aveau curajul de a da espresione convingerei proprii, menajând pe de altă parte pe bărbații, pe cari natura i-a înșetrat cu firea cânelui, de a linge chiar și piciorle tiranului său.

Și a fost fără milă și fără considerare d-l Curescu când interesele clicii pretindeau nimicirea unuia său altuia. Fo-restierii *Muntean* și *Boceatu* ar puté să po-

vestescă lucruri dureroase în privința a-césta.

Și s'a aliat d-l Curescu și cu alte elemente distrugătoare, pentru ca cu atât mai înălțătoare să fie pentru d-sa privilegiștea ruinelor acelei vieți românești, pe care au manifestat'o Românii grăniceri sub conducerea lui Doda și a lui Popasu.

Și cari sunt rólele activității distrugătoare a d-lui Curescu? Neînțelegerea, discordia, ura neimpăcată, lupta pe viétă și pe mörte a unuia contra altuia, și totala înștrăinare de viața națională. Er pe ruinele vieții românești a început să crească și să prospereze viața socială dezvoltată în detrimentul vieții naționale din partea a o mână de omeni străini de interesele noastre.

Etă pe scurt activitatea d-lui Curescu pe terenul vieții sociale.

Cu activitatea dezvoltată la Comunitatea de avere mă voiu ocupa în cel mai scurt timp.

Dr. Nicolae Ionescu.

Afacerea alegerei dela Nădlac.

Astăzi va decurge în cercul Nădlacului alegerea de deputat, în jurul căreia omenii „noului curent activist” dela Arad și Orăștie au făcut o gălăgie, ce nu stă în nici o proporțiune cu rezultatele negative, ce le-au dobândit până acuma.

Dr. A. Vlad, care a luat parte la campania în alegerea trecută, ce s'a sfârșit, după cum se asigură, cu-o frumoasă și „perfectă pasivitate”, „declară în fôia din Orăștie, că a rămas nemângăiat de „tragerea pe sfôră”, ce a suferit'o dimpreună cu companiștii săi dela Arad, dér „judecând rece cele petrecute”, crede, că „scopul ce l'au urmărit” l'au ajuns și e „mulțumit cu rodul ostenelelor”.

Decursul de ađi al alegerii din Nădlac va dovedi decă Dr. Vlad și soți sunt în drept a vorbi astfel despre rólele agitațiunei lor în campania purtată cu ocașiunea alegerii trecute. E o fatalitate pentru „noul curent”, că această dovadă tot numai prin regula pasivității se pôte da. Să vedem decă câți din Românii Nădlacani vor ave bunul simț național și firma hotărâre de a sta departe de uneltirile agenților celor doi candidați maghiari (kossuthist și tisaist) la balotagiul de ađi!

Până una alta mai avem o vorbă cu fôia din Arad (Trib. din an. VIII) care a ajuns într'un hal, încât nu mai scie ce este, naționalistă ori oportunistă, tisaistă ori kossuthistă, activistă ori pasivistă. Așa de mult au scos'o din sărite marea învingere dela Nădlac!

Ei bine, acésta fôie în loc de a ne da lămuririle, ce i-le-am cerut cu privire la atitudinea și naționalismul luptaților ei, îndreptă éráși o săgétă veninôsă — dér care nu mai pôte cauza stricăciune nimé-

nui — în contra „Gazetei”, scriind în numărul ei de Duminecă:

„„Gazeta” din Brașov încercă să se apere (?) — atacând! E și acesta un sistem. Constatăm însă, că noi am prins pe cei de la gazeta brașovenă în flagrant delict: de perfidie și răutate: au insinuat adevă imaculații brașoveni, că noi ne-am angajat pentru — kossuthiști”....

N'am „insinuat”. Acésta se ține de meseria celor dela fôia aradană — dér am *constatat* un fapt, care în adevăr arată, că cei dela „Tribuna” ori cel puțin unul din ei s'au angajat pentru kossuthiști. Și acest fapt n'a fost în stare să-l răstörne d-nii Russu & Comp.

Etă ce am scris în numărul dela 5/18 Martie al diarului nostru pe basa unei constatări anterioré a corespondentului nostru din Macău:

„„Sever Bocu în cercul Făgetului a corțeșit pentru Jidovul Nemes Zsiga și i-a și succes a amăgi pe bieții Români (din acel cerc) ca să dea votul pentru el”.

Am constat, că „Trib. din an. VIII” tace infundată asupra acestei constatări și ne insinuă pentru lucruri, despre cari n'am vorbit.

E vorba în constatarea de mai sus de o alegere nu de mult întâmplată la Făget și de acel Sever Bocu, care jôcă rol și la fôia din Arad și care mai ales a stat în urmă la Nădlac în fruntea campaniei dișe naționaliste-activiste, alături cu colegul său Ioan Russu etc.

Ei bine, ce vină avem noi, decă, neputând răsturna faptul constat mai sus, fruntasii corțeși dela Arad se simt fôrte atinși de cariera de agent electoral a fêrtatului și soțului lor de luptă și decă ș-o iau asupra și? —

La un articol fôrte tendențios și ne-cuviincios al fôiei „Libertatea” din Orăștie primim dela unul din corespondenții și amicii fôiei noastre următoarea întîmpinare:

„Libertatea” din Orăștie în N-ru său din 6 (19) Martie a. c. sub titlul: „O maliție”, răspunde într'un mod de alt-fel fôrte „malițios” la o mică împărțășire făcută din partea mea și publicată între scirile dișlei din „Gazeta” de la 4/17 Martie sub titlul „Dobrenii ciubărari”.

După-ce mă acasă, că aș fi „intervertit cu multă perfidie” (espresiuți obișnuite ale „Libertății”—Coresp.) un pasagiu din vorbirea-program a d-lui cand. de deputat întârziat de la Nădlac Dr. Suci, voind să o presint ca o insultă la adresa nobililor grăniceri (degradați la „nobili ciubărari”—Coresp.) de la Dobra, dișe din cuvânt în cuvânt: „judecând după maliția (!), ce transpiră din tótă litera acelei notițe, am puté jura, că autorul ei este d-l „Hossu Franți din Deva”.

Mie polemiile diaristice nu-mă plac, și de aceea peste cele publicate de fôia din Orăștie a-și trece simplaminte la ordinea dișlei, ca și peste un lucru, ce nu merită să i dai atențiune; — dér faptul, că în cele publicate de „Libertatea” e atacat pe nedrept un bărbat c'un trecut național fôrte frumos, un vechi și probat conducător — ceea-ce chiar și „Lib.” o recunósce — al Românilor din comitatul

Hunedórei, acest fapt mă silesce, să spun vro câte-va cuvinte.

Eu cred, că un astfel de bărbat, pe care tótă lumea îl scie ce rol a avut și are în luptele noastre naționale, se cade să fie întîmpinat cu respect.

Și adevă ce am pécătuit eu, când am arătat cum urmașii nobililor grăniceri de la Dobra au ajuns a fi declarați de „ciubărari”? Și de unde atăta cutezare, ca de la scriitorul din „Libertatea”, de a se lega de persoana d-lui Hossu, ca pretins autorul al scirei, ce am scris'o, când prin nimic nu era documentat, că d-sa ar fi trimis'o la „Gazeta”? Vedem cum părere de rău, că cei de la „Libertatea” sunt înfectați de școala pécătôsă a fôiei din Arad, care în veci numai de persoane se legă și bănușce pe ori și cine, fără de cel mai mic scrupul.

„Libertatea” mai încercă a da un înțeles „figurat” celor spuse de d-l Dr. Suci, în vorbirea d-sale ținută la Șeitin, în care de fapt n'a făcut decât a bate șeua... Natural, că d-l Dr. Suci dór n'a putut dișe chiar pe față: „Vedeți, dragii mei, „ciubărarii” de la Dobra, nisce omeni șerați, lipiți pământului, la alegerea de deputat n'au cerut nici un ban de la prietinel meu Dr. Vlad; ér voi, cari de ce la olaltă aveți mai multă avere ca și cercul întreg, dór nu vă veți lăsa mai pe jos, decât ei, cerând bani de la mine? — ci a vorbit „în sens figurat”, dicându-le: ére să fie de soți mai nobil ciubărarii aceia!... lăudându-i după cum dișe „Libertatea”, în cel mai strălucit mod!...”

Mulțumim frumos de-o astfel de laudă, când cine-va te ia în ironie. („Tribuna” aradană dișea, că șeitinii *au aplaudat* (?) Coresp.)

Ca cetitorii să nu rămână nedumereți, citez aici din vorbirea de candidare a d-lui Dr. Ioan Suci — după cum fú reproducă în „Tribuna” — rândurile din cestiune. D-l Suci a diș între altele:

„...Văduțați voi ciubărarii români, cari vin și trec prin comuna vóstră, ca să căștige creștarul și să-l ducă la copii? Pați văduț cum păzesc codrul său de pâne, ca să-i ajungă și pe mâne? Și acel popor șerac, lipit pământului, care n'are decât sumanul de pe sine, șerăcia în casă și sufletul în óse (N'o fi tocmai așa! Coresp.), acei ciubărari din cercul Dobrei, decât cari voi de ce înși aveți mai multă avere decât ei cercul întreg (Nici asta n'o fi tocmai așa! Coresp.), acei ciubărari au dove-dit” ș. c. l. .... eu am nădejde, că voi nu vă veți lăsa mai pe jos, decât acei nobili ciubărari!...”

Situațiunea în Austria.

Scirile mai noué ce ne sosesc din capitala imperiului austriac, prezintă situațiunea în colorii posomorâte. Etă despre ce e vorba:

Presidentul clubului polon s'a prezentat alaltăeri la ministrul comun al afacerilor esterne contele *Goluchowski* și i-a cerut lămuriri cu privire la aceea, decă situațiunea esternă necesită ori nu grabnica alegere a membrilor delegațiunei?

Contele *Goluchowski* a răspuns, că cestiunea are caracter cu totul *intern* și *numai ministrul președinte Koerber* are cuvânt în afacerea acésta.

Presidentul clubului amintit s'a dus la Koerber, care a rugat pe Poloni să facă tot posibilul pentru alegerea mem-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Biletul de o mie de franci.

De Paul Bonhomme.

(Fine.)

III.

De odată îi veni bêtânului în minte, că vecinii ar puté să-și pună întrebarea, de ce n'a depus el imediat banii.

De ce? Fiind-că a voit să dea amicilor o dovadă eclatantă despre onestitatea sa, căci — decă cineva în adevăr e onest, nu se ia în considerațiune o întârziere neînsemnată, și acésta mică satisfăciune trebuia să și-o dea amorului său propriu.

În adevăr, a doua di a fost un moment înălțător, când în fața tuturor prietenilor adunați la birt, a povestit întîmplarea și spre confirmarea celor spuse a scos biletul și l'a arătat tuturor.

Toți făcură ochii mari și ascultau

fără respirație. După ce trecu însă primul moment de surprisă, prietenii deveniră gânditori.

Era în adevăr așa, cum spunea Rouleau? A găsit el în adevăr biletul? Nu era acésta numai o apucătură? Și se uitau unii la alții întrebători și își dedeau cote.

Ei scieau că nenea Rouleau era un om, căruia îi plăcea să se cam fudulească.

Dér ce scop să aibă în acest cas-fudulia? Având în vedere principiile lui prea cunoscute asupra onestității, era obligat să înapoieze biletul, mai ales acuma, după ce lucrul s'a dat în vileag și el a arătat biletul tuturor. În sfârșit nu s'ar puté afla cineva, care să reclame banii, și nenea Rouleau să rămână buzat? Nu, nu! Un bilet de o mie de franci totuși n'ar risca el așa ușor.

Așa ajunseră prietenii la conclusiunea, că istoria trebuie să fie adevărată.

Nenea Rouleau se îngrășa de triumful său. El își páscea ochii pe scena pro-

dusă de surpriza prietenilor și culmea spectacolului fú atinsă, când el în cele din urmă cu cuvinte ceremonioșe declară, că va depune biletul la poliție.

Toți tresăriră de uimire și bêtânul normandes constată, că prin acest act de nobleță și-a întemeiat, nu se pôte mai bine, vađa și onestitatea. De acum nu i-se va puté refusa stima, la care de mult socotea că are un drept netăgăduit. Numai băcanul, care era un vulpoiș șiret, dișe:

„la ascultă, Rouleau. În asemenea casuri, nu e așa că comisarul trebuie să-ți libereze chitanța?”

Bêtânul răspuse grav: „Firesce că trebuie să-mi libereze!”

Un al doilea adaugă:

„Chitanța aceea trebuie apoi să ni-o arăți... pentru-ca să ne convingem despre veritatea lucrului.”

„Firesce!”

Dór chiar prezentarea acestei chitanțe avé să formeze temeiul onestității sale. Hârtia acésta era să fie pentru din-

sul un fel de diplomă! O onestitate de felul acesta trebuie să fie fôrte aprețiată.

IV.

Rouleau nici n'a șovăit un singur moment să prezente acésta: faimôsă chitanță. El o arătă nu numai în birt, ci și în ședințele consiliului comunal, la tirguri, pretutindenea. O purta în permanență la sine.

Dér Rouleau mai avea încă un motiv de a păstra isvodul cu atăta îngrijire. Pentru dênșul era un fel de hârtie de valóre; căci decă mia de franci nu va fi ridicată în termen de un an, atunci după lege, rămâne în posesiunea celui ce a găsit-o.

Adevărat, că acest cas nu prea era verosimil, nenea Rouleau însă dișea mereu, cu un gest evasiv:

„Nu se scie! Cine scie!”

În realitate el sciea cum fuge iepurile. Dér nu-și prea făcea scrupul. La istorisirea întîmplării, el a procedat cu sinceritate. Numai un detail neînsemnat a

brilor delegației încă înainte de Paști, și a exprimat speranța, că acesta se va și întâmpla, după ce Polonia tot deuna au fost gata să voteze necesitățile de stat.

Față cu această prezidențială clubului polon s'a referit la ceea ce a spus contele Goluchowski, și a rugat pe Koerber să renunțe la intențiunea de a face încă înainte de Paști alegerea din cestiune, deoarece *Cehii au comunicat, că eventual cu forța vor împedea alegerea.*

În urma acestei Koerber a declarat Polonilor, că va merge la Maj. Sa și că peste o oră le va comunica deciziunea definitivă.

Koerber s'a dus apoi la Goluchowski, care tocmai sosise de la palat. După o scurtă convorbire cu ministrul afacerilor externe, s'a dus în audiență la curte și a raportat monarhului despre atitudinea Polonilor și despre dorințele lor de a se amâna alegerea delegației până după Paști, pentru ca astfel să se evite frecări și neînțelegeri periculoase.

După audiență Koerber a invitat la sine prezidiul clubului polon și i-a comunicat, că apreciază motivele invocate de Poloni, și pe baza autorizării primite de la Corónă, renunță la alegerea proiectată. Această declarație a făcut-o Koerber și conducătorilor celorlalte partide și a spus, că mai ales în momentele de față, n'are de gând a face din lucrul acesta cestiune de încredere.

Acastă neașteptată întorsătură a produs mare surprisă în toate cercurile politice. S'a răspândit îndată șovonul, că Reichsrathul are să fie dizolvat etc. Șovonul s'a desmițit, ce e drept, însă pozițiunea lui Koerber a devenit dificilă, părăsit fiind de Poloni într-o cestiune importantă pe care și Corónă pune mare greutate.

După toate acestea „Reichsrath“-ul, precum amintim mai sus, a fost închis.

În sinul pangermanilor e mare agitația contra pretinselor concesiuni ce li s'ar face Cehilor, decât aceștia s'ar lăsa de obstrucțiune. Deputatul Wolf s'a dus la 21 l. c. în Teplitz, și în fruntea unei mulțimi imense a intrat în oras. El a ținut un discurs, în care a spus: Nu vom uita niciodată, că *apartinem fraților noștri germani din Europa-centrală*, și nu ne vom liniști, până când nu ne-am ajuns scopul.

Răsboiul.

Am adus în numărul nostru de ieri știrea, că escadrei ruse din Wladivostok i-ar fi succedat a se uni cu flota rusă din Port-Arthur. Știrea a dat-o ziarul englez „Daily Express“.

Aceeași știre o comunică și „Nordd. Allg. Zeitung“ din Berlin, care ocupându-se cu situațiunea pe câmpul de război, scrie:

„Cel mai însemnat eveniment al săptămânii trecute a fost, că flotei ruse din

omis. N'a spus anume, că înainte de a fi mers la comisar, a intrat la o bancă și a schimbat hârtia de o mie în două hârtii de câte cincisute. În acest chip s'a asigurât de orice reclamațiune. Oăci, decât posesorul biletului de o mie de franci se va prezenta la poliție, i-se va comunica cu regret, că o hârtie de o mie de franci nu se află printre obiectele găsite. Și într-o zi, banii i-se vor restitui lui Rouleau.

Așa s'a întâmplat. Și pentru a-și pune oarecum un monument onestității sale distinse, Rouleau își repară din bani casa și aplică în zid o tablă comemorativă, care purta în litere de aur data renovării.

Din acel moment reputația lui, ca om onest, era mai solid întemeiată, decât casa, în care locuia, și nimeni nu îndrăznea să zimbescă incredul, când nenea Rouleau își încheia discuțiile cu cuvintele stereotipe:

„Da, da, onestitatea! Etă lucrul principal“

Trad. de Ontă.

Port-Arthur i-a succedat a eși din port și luându-și direcțiunea spre nord, s'a unit cu escadra din Wladivostok. În urma acestui eveniment, forțele navale rusești s'au sporit în mod considerabil“.

Interesant, că din Petersburg nu s'osece nici o știre în privința aceasta, nici oficial, nici neoficial nu se confirmă știrea adusă de ziarul berlinesc.

Vine însă o altă știre din Petersburg. Generalul Zilinsky telegrafază din Mukden cu data de 20 Martie, că *Japonezii au ocupat orașele Andșu și Pjongjang*. În Cimomfo 13 vase de transport japoneze au debarcat trupe.

Reiese de aici, că Japonezii înaintează tot mai mult în Corea spre fluviul Yalu.

Amiralul Alexiev telegrafază la Petersburg, că flota japoneză a făcut o nouă încercare de a ocupa golful Dalny, pe care l'a bombardat. Bastimentele inamicului au trebuit însă să se retragă, de orecă intrarea golfului Dalny era apărată de 400 omeni.

SCIRILE DILEI.

— 10 Martie v.

O conferență despre Românii de la Pind. D-l Jules Brun, cunoscutul scriitor filo-român, a ținut la Ateneul din București o conferență despre Românii de la Pind și despre pericolul cel mare ce-l prezintă pentru Românii din Macedonia influența grecă. Ca să simbolizeze mai bine acest fapt, conferențiarul asemănă pe Românii subjugăți grecismului cu un moșneg dintr'un roman al său, care a luptat alături de eteriști inconștient de naționalitatea sa, omorând pe Tudor, și care venind din nou pe vremea lui Cuza în România, și-a aflat adevărata-i origine la auzul limbei noastre.

Pedagogiu de fete din Sighișoara.

„S. D. Tageblatt“ înregistrează știrea, că în urma dispozițiilor luate de consistoriul evanghelic, nou înființata școală pedagogică din Sighișoara va fi deschisă deja în 7 Aprilie a. c.

„Cartea de aur“. D-l Teodor V. Păcățianu publică următorul avis și rugare: „Am pus sub tipar, și pe la finea lunii Maiu a. c. apare în ediție nouă volumul prim din „Cartea de aur“, întocmit cu ținerea în vedere a sentinței judecătorești, adusă în procesul prin care a trecut acest volum. Rog deci pe toți domniile de la cari a fost confiscat la timpul său volumul prim al „Cărții de aur“, și acum, în timpul din urmă, l'au primit îndărăt, să binevoiescă a mi l trimite mie la Sibiu, pentru ca după apariția volumului în noua edițiune, să le pot trimite în schimb câte un exemplar complet și nedificultabil din partea procuraturii regesești“.

Recrutări cu vârsare de sânge.

Din Arad se anunță, că cu ocaziunea recrutării pentru armată, ce s'a făcut luni în Chișineu, mai mulți feciori din comunele românești Socodor, Nădab, Sinte, Cinteu și Chereluș, n'au vrut să intre în sala de recrutare și au primit cu haidueli pe sergentul de gendarm, care i-a chemat în sală. Gendarmii au făcut atunci us de arme. Au rănit cu baioneta pe câți va din cei cari se împotriviau. Opt dintre feciori au fost arestați. Se crede că cauza împotrivirii feciorilor este a-se atribui instigațiilor socialiste.

Esplosiune într-o mină. Într'una din minele de la Cinci-biserici s'a întâmplat ieri o mare exploziune, careia i-au căzut victimă șapte vieți omenești. Cinci cadavre au fost scose dintre ruine.

Crucea în lemn. Din Eperjes i-se scrie ziarului „Kis Ujság“: Advocatul Dr. Boros Zsigmond, care spre a-și exercita musculatura se indeletnicesce în orele libere cu tăiatul lemnului, a vrut țilele acestea să crape cu secura un trunchiu de lemn foarte rezistent. După multă trudă și încercări neisbutite a reușit în fine a-l desface în două, când colo ce să vezi? Spre marea lui surprisă, pe amândouă suprafețele

se arată câte o cruce foarte bine executată în lungime de 20 cm. Aușind poporul despre acest lucru, s'a dus cete-cete la casa advocatului să vadă minunea. Bucățile de lemn au fost duse la parochul să le binecuvinte. Preotul însă a refuzat a-le binecuvînta, zicînd, că crucea provine de acolo, că cine-va a tăiat-o în scórta arborelui și în cursul multor ani a intrat în trunchiul. Un fotograf a fotografiat bucățile de lemn și esemplarele se vînd cu miile.

Dintr'un reportaj de bal. În ziua de 12 Martie n. s'a aranjat un bal „în lălonel școlii israelite-române de fete“ din Bêrlad, despre care reporterul „Roger“ face o dare de seamă în ziarul „Tutova — organ independent al intereselor generale“. Lăsăm să urmeze din acea dare de seamă următoarele nostimade:

„Buchetul d-șorelor a fost de astă-dată asemenea mai bine reprezentat ca în totdeauna.

„Să încep d'ér (să mă ierte stimatele d-șore complimentele ce le fac, d'ér nu este decât adevărul) a-le numi:

„D-ra Milly Ellman, o fermecătoare copilă blondă cu ochii mari vecinic fulgerători, una din sublimele dansătoare; în blusă albă de mătase și foi închise; d-ra Rosa Friedman într'o toaletă drăgălașă — ca și chipul și ochii ei — vernil îmbrăcată cu tul alb; d-ra Claire Wandelman, o pasionată dansătoare mignonă în blusă de mătase și foi închise; d-ra Waldman o încântătoare brunetă cu ochii fermecători în rose; apoi d-șorele: Jesover în alb, Solomon în alb, Melichsohn în alb, Haimovici în blusă de mătase bleu și foi albe, Toni Friedman în rose, Mendelsohn în alb, Cecilia Tukman în alb și alte multe, toate foarte draguț puse.“

„În vârtejul primului vals „An der hellen blauen Donau“, cântat așa de bine de musica reg. Cantemir Nr. 12, am putut observa următorii cavaleri: Margulies, Henry Iaroslovitch, I. Terner, M. Haiman, I. Kitzler, E. Bleivas, frații Wirditgoff, Deciu, Carl Orăștein, I. Esaver, Abramovici, Sircus etc.“

Sciri mărute din România. Din București se anunță, că în Moldova, Dobrogea și Muntenia au căzut mari ninsori. În unele părți ninsorea este însoțită de viscole. — Oărușii din portul Brăila, nemulțumiți cu prețurile din timpul iernii pentru descărcarea vagonelor, s'au pus de erii în grevă. În port se află actualmente 138 vagoane pline cu cereale, cari așteaptă să fi descărcate. — Din cauza tăierilor prea mari în pădurile statului român, fondul pădurilor a început a deveni amenințat. Din cauza aceasta tăierile nu se vor mai face pe viitor, decât în baza unui studiu al complexului masiv păduros. — Conform unei statistice, numărul absolvenților facultății de științe din București de la înființarea ei și până la finea anului 1903, este de 236. Până la anul 1890 nu erau decât 33 de licențiați.

Debutul transformistului Frizzo.

Erî s'era am avut ocaziunea să admirăm pe un artist rar, care prin producțiunile sale variate a pus în uimire auditorul din sala Redutei orașenești. Ceea ce a executat erî s'era artistul italian Frizzo, nu-ți mai părea natural, de multe-ori chiar imposibil, și nu ne mirăm de loc, decât o lume întregă admiră astăzi facultățile și arta acestui tîner italian, de a se deghiza și transforma în timp de câte-va secunde în cele mai variate figuri, luând la moment cele mai succese pose. În piesa „O năpăle furtună“ a jucat de exemplu singur rolul a 7 persoane în 18 transformări, cu atăta esacitate și talent, încât te credea în fața unui personal complet de scenă. Minunat au reușit și debuturile lui ca dirigent de orchestră. Frizzo ne prezintă pe cei mai renumiți compozitori, imitându-i în mod perfect și ca înfățișare și ca gest. Public a fost puțin. Causa pôte fi și aceea, că reprezentăția de erî s'a anunțat ceva prea tîrziu. Prestațiunile transformistului Frizzo au fost neconținut aplaudate. Trebuie să amintim cu laudă și prestațiunile orchestrei orașenești, care a executat excelent musica pieselor, în care a jucat Frizzo. Reprezențațiunii se vor mai da de s'era și Joi s'era.

Cui i place să aibă grădină frumoasă cu flori și cu legume, să cumpere semințele de la Edmund Mauthner în Budapesta, strada Rottenbiller Nr. 33. Acastă firmă trimite la cerere franco Catalog ilustrat cu 226 pagini, care conține, afară de semințele escelente de o reputație universală, și o mulțime de novități de flori interesante.

Din Rusia.

Ziarul „Novoje Wremja“ scrie:

Este o nenorocire pentru Rusia, că 4/5 părți din toți jidovii din lume locuiesc între granițele sale. Excesele contra jidovilor nu sunt decât acte naturale ale legitimei apărări din partea creștinilor, un fel de justiție de linșagiu, cum există în America și cum se practică și în satele rusești față cu hoșii de cai. Din persoanele ce se arestază pentru comploturi revoluționare, 90% sunt jidovi. Destulă dovadă, ce activitate destructivă dezvoltă elementul jidovesc în Rusia. Anglia își mulțumesc inflorirea economică numai faptului, că timp de 3 1/2 veacuri n'a permis jidovilor, să-și pună piciorul pe pământ engles.

Din țările germane încă au fost alungați Evreii în evul mediu și s'au adunat în Polonia, careia i-au cauzat peirea. Acum am moștenit noi pacostea. Dostojewsky a spus deja: „Rusia va peri din cauza jidovilor“. — Cestiunea jidovă este cestiunea cea mai grea, ce amenință Rusia.

Europa răsăritenă a suferit de două invasiuni: Invasiunea Tatarilor în Rusia și invasiunea jidovilor în Polonia. De invasiunea militară a Tatarilor, Rusia a scăpat, Polonia însă n'a putut scăpa de invasiunea pacinică a jidovilor. Judaismul s'a făcut stăpîn în Polonia pe toate funcțiunile, cari alcătuiesc puterea economică a unei țări; a subminat burghezimea și s'a vîrit între nobilime și țărani, aducînd la disoluție consistența firească a națiunii și răpindu-i forța vitală. Patru sute de ani s'a sbatut Polonia și în cele din urmă a sucombat.

Noi ne luptăm numai de-o sută de ani cu judaismul, și ce pustiiri s'au produs deja în acest timp! Trebuie să ne tragem seamă și să punem capăt cestiunii evreiești, decât e vorba să nu se împlinescă profeția lui Dostojewsky.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 22 Martie. Din Petersburg se telegrafiază fôiei „France Militaire“, că statul major rus crede inevitabil un conflict cu armata chineză. China se pregătesce de război.

Petersburg, 22 Martie. Amiralul Macaroff a telegrafiat ministeriului de marină, că la 16 Martie a plecat cu flota din Port-Arthur și a făcut pe o lungă distanță o excursiune de recunoștere pe mare. Deși flota a făcut un drum lung, ea n'a dat de urma inamicului. A doua zi flota s'a reintors în port.

Colonia, 22 Martie. „Köln. Ztg.“ primesce știrea, că situațiunea Rușilor pe câmpul de război este acum mult mai favorabilă, deoarece s'a adunat un mare contingent de trupe, pe când Japonezii au pierdut timpul oportun pentru acțiune.

Bibliografie.

„România musicală“, revistă de artă și literatură, cea mai veche dintre toate publicațiunile periodice artistice, are deja XIV ani de existență neîntreruptă și de luptă aprigă pentru propășirea muzicii în țară.

Director, Constantin M. Cordoneanu; redactor-șef Iuliu I. Roșca. Apare de două ori pe lună. Redacția și administrația în București, str. Olteni nr. 46.

Abonamentul simplu pe an 12 lei, er ca premii în valoare de 20 lei, pe an 22 lei. Pentru preoții rurali și pentru învățătorii lei 8 fără premii și 18 cu premii, pe an.

Nr. 5 de la 1 (14) Martie 1904 a apărut cu următorul sumar bogat, instructiv și variat:

Instrucțiuni asupra muzicii sacre, de Papa Piu X. — Cronica teatrală: Reprezențația de retragere a d-nei Teodorini; Teatrul național, de Refa. — Cronica Musicală: Concertele simfonice, de Emp; Concertele de musică de cameră, de Gyn și Aur. — Cum petrecem noi. — Sava Henția. — Corespondențe: Botoșani, de Botoșănelul; Focșani de Cit; Pitești de Hero. — Inceputurile unui nemuritor. — Sciri scurte: Din străinătate; Din țară. — Bibliografie.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga
pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru
recomandatie.)

Scrieri literare pentru popor.

„*Carnetul Roșu*“, o interesantă no-
velă nihilistă, tradusă din germană de Mo-
șul. O broșură de 104 pagini, format octav
mic. Broșura oferă o lectură ușoară și dis-
tractivă. — „*Moșul*“ e cunoscut cetitorilor
noștri din numărösele sale lucrări publicate
în foaia ziarului Gaz. Trans. Prețul cu
posta 50 bani.

„*Caractere morale*“, exemple și sen-
tințe ucluse din istoriile și literaturile po-
porelor vechi și moderne“ de Ioan Popoa
Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pen-
tru România 3 Lei, la care este a se adău-
ge și portul postal.

„*Dietetica populară*“, scrisă cu deo-
sebită considerațiune la modul de vețuire
a țeranului român, de Simeon Stoica, me-
dic pensionat. Conține vre o 25 figuri în
text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu
1 cor. + 10 b. porto)

„*Instrucțiunile populare* despre da-
torințele și drepturile purtă datorului dere-
edate de Wilhelm Niemandz. Acastă carte
e un îndreptar de o trebuință nespuse de
mare pentru toți câți au afaceri cu dările.
Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„*Omul*“, noțiun din anatomie și
fiziologie și reguli igienice pentru conser-
varea sănătății și a corpului omeneș de
George Cătună inv. Acastă carte serveșce
ca manual pentru anul al IV-lea al școle
pop., pentru școlile de repetiție și pentru
poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b.
porto.)

„*Cugete și considerațiuni din es-
periența vieții lui Arghirobarb*“. Con-
ține 170 de sfaturi înțelepte, scose din pă-
țania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„*Novela de Sienkiewicz*“: „Natură și
vieță“. „Sluga veche“ și „Iancu musicant-
tul.“ Traducere de I. C. Panțu; o broșură
de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă“. „In Baltă“.
„Cale grea“. „La Căde“. „La cărciuma
lui Tiriplic.“ *Schițe din viața delu țera*. O
broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+
5 bani porto.)

I. C. Panțu: „*La țerg*“, povestire din
vieța unui cioban. O broșură din 32 pag.
cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„*Lira Bihorului*“, o carte cu po-
vestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu
Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani.)

„*Părintele Nicolae*“, schiță din vieța
preoților de G. Simu Prețul 60 b. + 6 bani
porto.)

„*Săpătorul de bani*“, comedie în trei
acte, localisată de A. Fopp. Se recomanda
mai ales pentru cei vrău să jöce teatrul
Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

„*Vieța după mörte*“, séu nemurirea
sufletului, dedusă din misterul finței ome-
neșci și desertăciunea celor trecătoare, de I.
P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor.
1.10.)

„*Poesii* de R. V. Buticescu. Prețul
era la început 2 cor. 40b., acum numai
cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

„*Suspın și zimbire*“, poesii și prosă
de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

„*Taina norocului*“ séu Povestea sa-
tului Nemerniceni de Tache Brănduș. Acastă
carte e förte potrivită pentru poporul
nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

„*Balade populare* de Avram Corcea
costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru
România 3 lei 20 b.

„*Banca de școlă* de I. Dariu, 30 b.
dus 10 b. p.)

„*Disciplina în serviciul educa-
țiunii* de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

„*Idealul învățătorului român* de I.
Dariu, 40 b (plus porto 10 b.)

„*Lilice dela Pind*“, poesii macedo-
nene-originale și daco-române de P. Vulcan,
cor. 2 (pl. porto 10 b.)

„*Supplex Libellus Valachorum*“,
memoriul prezentat împăratului Leopold II.
de cătră episcopii Bob și Adamovici în
numele poporului român din Transilvani-
la anul 1791. Textul original latinesc și
alătura de acesta traducerea românescă
făcută de profesorul Dr. E. Dăvanu. Un
esemplar broșat costă 1 corónă (+ 5 b.
porto.)

„*Tragedia Calvarului* de abat.
Henry Bolo traducere în româneșce de
membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“
din (Blășiu. Prețul 2 cor. pentru România
3 lei plus 20 b. porto.)

„*Românii Seceleni*“. Causese decađenței
lor economice și mijlöcele de îndreptare.
Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani
plus 5 bani porto.

„*Trilby*“, roman în româneșce de Afin
aela Tuscia. Prețul 2 cor plus 20 bani
porto.

„*Considerațiuni istorice asupra
asociațiunii popörelor* și aplicațiunile
lor la natiunea noastră“ de Ioan Cinciu pro-
fesor ia Bucuresci. Prețul 2 cor. (+ 10 bani
porto.)

„*Cartea Sătémului*“, novele de Em.
Pârdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„*In veltöre*“ novele și impresii de
Vlduhă, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„*Amicul tinerimei*“, Anul I. föia
de cunoscente folositoare de prof. I. Măsil-
legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

„*Povestea despre prințul Ahmed
al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit*“
Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

„*Buchetul*“, culegere de cântări bé
trănesci și naționale de I. Pop Reteganul.
Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

„*Logodnica contelui Stuart*“, poveș-
tire din vieța Românilor bihoreni, de L.
Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor.
(+ 10 b. porto.)

„*125 chiuituri de cari strigă fe-
ciorii în joc*“, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b.
cu porto 30 b.

„*Noți de érnă*“ novele pentru popor,
de George Simu. Conține novele cu tendin-
țe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor.
1.20 (cu posta cor. 1.30)

„*Opșaguri*“, cât cioplite, cât pilite și la
lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o
60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10, b.)

„*Schițe din Italia* de Teodor Bul-
rețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

„*Amintiri din Grecia* de Teodor
Bul; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

„*Poesii populare* despre A ram
Iancu atunate și publicate de Simeon Fl.
Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

„*Musa Someșană*“, poesii populare din
jurul Năsăudului, culesse de Iuliu Bognariu.
Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

„*Teoria dramei* cu un tractat intro-
ductiv despre frumos și artă de prof. Dr.
Iosif Bluga. Prețul coróna 3.60 (plus 30 b.
porto.)

„*Versuri de dor*“, adunate din poeții
români de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

„*Doi prinși în cursă*“, comedie într-un
act de A. Kellner localisată de I. Em. Bo-
bancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

„*Țigani*“, schiță istorică, de I. P.
Reteganul. Prețul 1 cor. (+10 bani porto.)

„*Cartea ilustrată* pentru copii și copile
de George Simu. Acastă broșură conține
poesii istorice și morale spre escitarea
gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani
+ 56 b. porto.)

„*Escursiuni pe munții Țerei Bârsei și
ai Făgărașului din punctul „La om“ de pe
„Buceci“ pâuă dincolo de „Negoiul“*“. D. s-
coperiri, întregite cu schițe istorice despre
Castelele și țera Făgărașului de I. Turcu,
protonotar pensionat al comitetului Făgă-
raș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

„*Dr. Iosif Frapparti* prelucrată de Ioan
Papiu. Prețul 60 bani plus 10 bani porto.

„*Dinu Millan* roman. Nenuiea sfânt,
de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani
porto.

„*Feciorul Popei*“. Facerea Joiței. O dra-
goste a veacului. Rochia Cătiței. Amedeo
Madini. Din viața tristă După natură. Ba-
calaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor.
plus 10 b. porto.

„*Prosă și versuri*“, fabule de Gr. M.
Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

— A apărut tomul I. din „*Novela*“ de
Vasilie Ranta Buticescu. Broșura are 286
pagini și conține istoriore frumöse scrise
într'un limbăgiu plăcut. Prețul ei e 1 cor.
60 bani plus 20 bani porto. Se pöte pro-
cura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

— „*Sgărcitul Pocăit*“ piesă teatrală-
poporală în 2 acte pentru sərbătörea Nas-
cerii Domnului de Gheorghe Oprea. O re-
comandăm în atențiunea d-lor învățători,
fiind förte potrivită a-se preda odată cu
aranjarea pomului de Crăciun pentruaju-
torarea copiilor săraci cu haine și alte lu-
cruți folositoare. Se află de vëndare la au-
torul în O. Tohan și la tipografia A. Mu-
reșianu în Brașov. Prețul 20 fil cu porto
cu tot.

„*Gazeta Transilvaniei*“ cu
numărul à 10 fil. se vinde la
librăria Nic. I. Ciureu și la
Eremias Nepoții.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Martie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	117.85
Renta de coróna ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.—
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	208.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	166.—
Renta de hărtie austr.	99.45
Renta de argint austr.	99.40
Renta de aur austr.	119.05
Rente de coróna austr. 4%	99.45
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.15
Losuri din 1860.	51.90
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.05
Acții de-ale Băncei ung. de credit	760.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	641.75
Napoleoniori	19.08
Mărci imperiale germane.	117.42 1/2
London vista.	240.—
Paris vista.	95.55
Note italiene	95.10

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Martie. n. 1904.

Banerot rom. Cump.	18.94	Vënd.	19.—
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleoniori.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesci	2.54	„	2.55
Mărci germane	117.40	„	117.46
Lire turcesci	21.40	„	21.50
Srois. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

CUI ÎI PLACE

o față delicată și curată, fără pistrui
o piele môle și un teint trandafiriu?
Acela să se spele în fie-care și cu
renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 mineri.)

dela Bergmann & Co. in Dresden și
Tetschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani,
la Teutsch & Tartler droguerie și la
farmacia V. Roth la „Ursu“ in Brașov.
(19) 2-50

2,000 părechii de ghetee,

pentru bărbați, dame, fetițe, băeți și copii,

cu nasturi, șinöre, elastic și Ideal (cu cataramă) negri séu galbine,
de Chevreaux, Gems, Vichs, Lack etc. le vënd

cu prețuri nemai pomenit de ieftine,

chiar și sub prețul ce mă costă, din cauza anglo-
merări mărfurilor.

IOAN D. AVRIGEANU

Brașov, Strada Porții nr. 8.

O asemenea ocașiune s'o folosescă fie-care, fiind-că timpul e scurt.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octombrie st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la öra 5-20 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ö. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la öra 8-13 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. A. ad la örelé 10-26 m. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la öra 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la örele 11-40 m. a. m.
- III. Trenul accel. la öra 2-19 min. p. m.
(ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la örele 6-50 séra.*
(* Circulă numai până in Predeal)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la öra 5-25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la öra 8-45 min. a. m.*
(* au legătură până la Ciuc-Ghimes).
- III. Trenul de per. la öra 2-50 m. p. m.
(are legătură cu Ciuc-Szereda.)

Dela Brașov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la öra 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la öra 5-25 min. p. m.

Nr. 17—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Se dau în arëndă pentru mai
mulți ani, pe cale de licitațiune pu-
blică, 27 jugăre de fenațe, comasa-
te ale bisericei Sf. Nicolae din Bra-
șov (Scheiü) și aflătöre in imediată
apropriere a fabricei de zahar dela
Bod. Licitațiunea se va tiné Dum-
necă in 14 Martie v. a. c. la 10
öre a. m. in sala de ședințe a co-
mitetului parochial dela biserica Sf.
Nicolae din Brașov (Scheiü).

Cu ori-ce fel de informațiuni pri-
vitöre la licitațiune și arëndare, ser-
vește subsemnatul Birou.

Brașov, in 9 Martie 1904

Comitetul parochial al bisericei romă-
ne ort-res dela Sf. Nicolae in Brașov.

Dr. V. Saftu,
președinte.

I. Prișcu,
secretar.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Mașina de scris
 „ADLER“
 fabricat de primul rang,
 cu scrișöre perfect vizibilă și
 90 tipuri.
 Mașină de probă stă la dispo-
 siția öri cui se intereseză.
 Informații detaliate dă d-l O.
 Bömches, Brașov, Strada Aței nr. 7.
 3.12.5
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face öri și când pe timp mai
indelungat séu lunare.